

Sygn. akt III RC 17/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 marca 2016 roku

Sąd Rejonowy w Bielsku Podlaskim w III Wydziale Rodzinnym i Nieletnich w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Mirosława Mironiuk

Protokolant: Piotr Szurbak

po rozpoznaniu w dniu 10 marca 2016 roku w Bielsku Podlaskim

na rozprawie

sprawy z **powództwa małoletniej A. B. (1)**

przeciwko **A. B. (2)**

o **podwyższenie alimentów**

I. Alimony ostatnio ustalone ugodą zawartą przez Sądem Rejonowym w Ostrołęce w dnia 25.06.2014 roku w sprawie sygn. akt III RC 207/14 od pozwanego A. B. (2) na rzecz małoletniej A. B. (1) w kwocie po 430 złotych miesięcznie, podwyższa z dniem 01.02.2016 roku do kwoty po 500 (pięćset) złotych miesięcznie, płatne z góry do dnia 10-go każdego miesiąca, do rąk A. T., jako ustawowej przedstawicielki wraz z ustawowymi odsetkami, jak za opóźnienie, w stosunku rocznym w razie uchybienia w płatności którejkolwiek z rat alimentacyjnych;

II. Oddala powództwo w pozostałym zakresie;

III. Odstępuje od obciążania małoletniej powódki kosztami postępowania w zakresie oddalonego powództwa;

IV. Nakazuje pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa (Kasa Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim) kwotę 42 (czterdzieści dwa) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania;

V. Wyrokowi w punkcie I nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt III RC 17/16

UZASADNIENIE

Małoletnia powódka A. B. (1), reprezentowana przez przedstawicielkę ustawową A. T. wystąpiła z powództwem o podwyższenie alimentów ustalonych ugodą z dnia 25 czerwca 2014r przed Sądem Rejonowym w Ostrołęce w sprawie o sygnaturze III RC 207/14 z kwoty po 430 złotych miesięcznie do kwoty po 800 złotych miesięcznie, płatnych z góry do rąk matki powódki, do dnia 10-go każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w zapłacie którejkolwiek z rat, począwszy od lutego 2016r.

Pozwany A. B. (2) wnosił o oddalenie powództwa w całości.

Sąd Rejonowy ustalił i zważyło następuje:

Małoletnia powódka A. B. (1) była córką A. T. i A. B. (2). Ostatnie alimenty zostały ustalone ugodą z dnia 25 czerwca 2014r zawartą przed Sądem Rejonowym w Ostrołęce w sprawie o sygnaturze III RC 207/14 w kwocie po 430 złotych miesięcznie.

W dacie ostatniego orzekania w przedmiocie wysokości alimentów małoletnia A. B. (1) miała 10 lat, uczęszczała do IV klasy Szkoły Podstawowej w G.. Była pod opieką kardiologa w Ł., jeździła na wizyty do okulisty w W., z częstotliwością co 3 miesiące. Z uwagi na fakt, że powoli rosła była pod opieką Instytutu (...), w wieku wczesnodziecięcym przebywała na oddziale gastroendokrynologicznym w Centrum (...). Małoletnia miała słabą odporność. Wszelkie wizyty lekarskie odbywały się w ramach funduszu zdrowia.

Matka małoletniej A. T. miała 30 lat, ukończyła studia pierwszego stopnia (licencjat) na kierunku administracja. Była zarejestrowana jako bezrobotna bez prawa do zasiłku. Pozostawała na utrzymaniu rodziców. Była zdrowa.

Natomiast pozwany, A. B. (2) miał 31 lat i wykształcenie średnie. Był studentem Wyższej Szkoły (...) w O. na kierunku zarządzanie. Były to studia zaoczne. Pozwany miał problemy z kolaniem, leczył się u ortopedy, w ramach funduszu zdrowia. A. B. (2) pozostawał na utrzymaniu rodziców, który prowadzili sklep w B.. Pozwany pomagał w prowadzeniu sklepu.

Powyższe ustalono na podstawie akt sprawy o sygnaturze III RC 207/14 Sądu Rejonowego w Ostrołęce.

Zgodnie z art. 138 kro w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Przez zmianę stosunków należy rozumieć zarówno istotne zmniejszenie lub ustanie możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego do alimentacji, jak też istotne zwiększenie się usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego, wskutek czego ustalony zakres obowiązku alimentacyjnego wymaga skorygowania przez stosowne zmniejszenie albo zwiększenie wysokości świadczeń alimentacyjnych. Z kolei art. 135 kro stanowi, iż zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego; wykonanie obowiązku alimentacyjnego względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie albo wobec osoby niepełnosprawnej może polegać w całości lub w części na osobistych staraniach o utrzymanie lub o wychowanie uprawnionego; w takim wypadku świadczenie alimentacyjne pozostałych zobowiązanych polega na pokrywaniu w całości lub w części kosztów utrzymania lub wychowania uprawnionego.

Obecnie małoletnia powódka ma ukończone 11 lat, uczęszcza do V kl. szkoły podstawowej w B.. Zaczęła dojrzewać i bardzo szybko rosnąć. Wzmogły się problemy ze wzrokiem. Małoletnia powódka ma astygmatyzm (k. 39v, 00:02:09-00:26:55). Nadal pozostaje pod opieką poradni okulistycznej (k. 13, 39v). Wada wzroku zmienia się, małoletnia musi mieć dostosowane szkła do wady wzroku, w związku z czym zdarza się, że szkła wymieniane są co miesiąc. Wymiana szkieł kosztuje 150 zł. Według twierdzeń przedstawicielki ustawowej, wizyta w Prywatnym Gabinetie Okulistycznym w dniu 07.03.2016r kosztowała 220 zł. Małoletnia powódka pozostaje również pod opieką stomatologa. Początkowo uczęszczała na wizyty stomatologiczne do (...) w B., koszt wizyty wynosił 100 zł, zaś odpłatność za zdjęcie – 50 zł (k. 38). Potem została skierowana do B., gdzie była przygotowywana do zabiegu. Łącznie była na 3 wizytach, które nie były płatne. Przedstawicielka ustawowa ponosiła jedynie koszty dojazdu do B.. A. B. (1) nie korzystała z obiadów w szkole. Według twierdzeń matki, łączny, miesięczny koszt wyżywienia dziecka to kwota ok. 400 zł, zaś koszt zakupu ubrań i butów – to koszt ok. 300 zł/mc. Ze złożonych na rozprawie rachunków (k. 38) wynikało, iż w lipcu, sierpniu i wrześniu 2015r przedstawicielka ustawowa wydała na zakup podręczników i przyborów szkolnych kwotę 560,09 zł oraz 203,98 zł na buty i plecak; na ubrania – w grudniu 2015r – 59,81 zł i buty – w listopadzie 2015r – 169,90 zł; ponadto w lipcu 2015r zakupiła powódce rower za kwotę 719 zł, w czerwcu 2015r – hulajnogę za 155 zł, w styczniu 2016r – sprzęt na łyżwy za kwotę 239,97 zł; w lutym 2016r – okularki na basen – 55,78 zł. Małoletnia powódka sporadycznie chodziła na basen. Wydatki na rozrywki: kino, zabawki, książki, basen wynosiły odpowiednio: 15 zł, 13,99 zł, 19,90 zł, i 12 zł (w styczniu) oraz 7,60 zł (w lutym). Raz w tygodniu małoletnia powódka korzystała z korepetycji z matematyki. Odpłatność za godzinę wynosiła 40 zł. Poza tym A. B. (1) była harcerzem. Zakup kompletnego munduru harcerskiego wyniósł 136,50 zł (k. 38). Powódka uczestniczyła w wycieczkach szkolnych. W czerwcu 2015r koszt wycieczki wyniósł 290 zł, zaś wycieczka organizowana w 2016r wyniesie 275 zł (k. 38).

Ustawowa przedstawicielka A. T. obecnie ma 32 lat i posiada wykształcenie wyższe. W sierpniu 2014 roku przeprowadziła się do B., ponieważ tutaj mieszka jej partner. A. T. zamieszkuje wraz z małoletnią powódką w mieszkaniu partnera. Za wyjątkiem odpłatności za Internet w wysokości 42 zł, nie ponoszą kosztów utrzymania mieszkania i pozostają na całkowitym utrzymaniu partnera matki powódki. Pracuje on w straży granicznej i z tego tytułu otrzymuje wynagrodzenie w wysokości ok. 3000 zł/mc. A. T. od dnia 16.12.2015r jest zarejestrowana w Powiatowym Urzędzie Pracy w B., jako osoba bezrobotna, bez prawa do zasiłku (k. 12). Wcześniej, od marca do końca czerwca 2015r była zatrudniona w firmie (...) w B.. Umowy nie przedłużyła, ponieważ miała zaplanowane wakacje z córką. Po wakacjach natomiast wyjechała do pracy za granicę. Przebywała tam ponad miesiąc i zarobiła kwotę 10 tys. zł. A. T. utrzymywała, iż może podjąć pracę w administracji, zaś do pracy w poprzednim zakładzie pracy wrócić nie może z uwagi na częste wizyty dziecka u lekarzy. Jak przedstawicielka ustawowa podejmie prace, będzie musiała dokładać się do kosztów zamieszkania, które wynoszą: czynsz ok. 600 zł/mc, woda – 120 zł/mc, energia elektryczna – ok. 100 zł/mc. Łącznie koszt swego utrzymania przedstawicielka ustawowa określiła na kwotę 2000 zł/mc, zaś koszt utrzymania córki na kwotę 800 zł/mc. Twierdziła, iż należy całością kosztów utrzymania powódki obciążyć ojca, ponieważ to ona wychowuje córkę, dba o jej rozwój i zdrowie, wozi dziecko na wizyty do lekarzy. Jest obciążona wszystkim, co się z tym wiąże.

Pozwany A. B. (2) obecnie ma 33 lat i posiada wykształcenie wyższe ekonomiczne, pierwszego stopnia (licencjat). Nadal zamieszkiwał wspólnie z rodzicami i pozostawał na ich utrzymaniu. Nie pozostawał w związku małżeńskim, ani partnerskim, oprócz małoletniej powódki nie miał innych osób na utrzymaniu. Rodzice pozwanego prowadzą sklep spożywczo – przemysłowy we wsi, w której mieszkają. Według twierdzeń pozwanego (k. 40, 00:27:03), otrzymują z tego tytułu dochód w wysokości ok. 2500 zł/mc. Ojciec pozwanego jest właścicielem ok. 10 ha ziemi, która nie jest uprawiana. W związku z dopłatami do otrzymuje ok. 10 tys. zł rocznie. A. B. (2) wywiązuje się na bieżąco z alimentów na rzecz córki. Pomagają mu w tym rodzice, przeznaczając na jego potrzeby kwotę ok. 1200 zł (w tym kwotę należną z tytułu alimentów). Pozwany łączny miesięczny koszt swego utrzymania określił na kwotę ok. 500 zł. Był osobą zdrową, nie miał przeciwwskazań do podjęcia pracy. Studia ukończył w czerwcu 2015r. Pracy poszukiwał na portalach społecznościowych. Pozwany realizował ustalone przez sąd kontakty osobiste z małoletnią powódką. Przyjeżdżał po córkę do B., zaś matka odbierała dziecko po kontaktach. W ciągu pobytu dziecka starał się zapewnić mu atrakcje – pizzę, kebab. W ciągu weekendu, pozwany wydawał dodatkowo kwotę 100 – 150 zł na potrzeby dziecka. A. B. (2) kwestionował potrzeby małoletniej powódki, twierdząc, iż zawyżone były kwoty przeznaczane przez matkę na wyżywienie i leczenie dziecka. W zależności od produktów, w jego przekonaniu wystarczająca była kwota ok. 300 zł/mc. Odnośnie wady wzroku córki, podawał iż dziecko do dawna nosi okulary. Twierdził jednak, że nie rozmawiał z przedstawicielką ustawową na temat zdrowia i leczenia dziecka. Podnosił, iż kupuje dziecku ubrania, buty i prezenty. Bluzki kupował za kwotę 50-100 zł, a rozmiar buta dziecka to nr 32. Kupił też telefon komórkowy za kwotę 1300 zł. Pieniądze na jego zakup otrzymał od rodziców. Według pozwanego koszt utrzymania córki, to kwota rzędu 300 zł miesięcznie.

W ocenie Sądu w niniejszej sprawie doszło do zmiany stosunków, o jakich mowa w art. 138 kro, uzasadniających zmianę wysokości obowiązku alimentacyjnego pozwanego względem małoletniej powódki. Zmiana ta jednak nie była znaczna, bowiem od daty ostatniego orzekania w przedmiocie wysokości alimentów upłynęło niecałe dwa lata.

W pierwszej kolejności, należy zauważyć, że wrosły usprawiedliwione potrzeby małoletniej powódki. Sąd nie znalazł podstaw, aby kwestionować fakt zwiększonych wydatków związanych zakupem ubrań i butów. Dziewczynka w wieku dojrzewania rozwija się, rośnie i potrzebuje nowych rzeczy. Jednakże w ocenie Sądu, przedstawiona przez A. T. kwota 300 zł/mc przeznaczana na wymianę odzieży i butów była zawyżona. Przedłożone dowody wskazywały, iż zakup ubrań i butów był sporadyczny: w listopadzie 2015r zakupiono buty za kwotę ok. 170 zł, zaś w grudniu 2015r – ubrania za kwotę ok. 60 zł. Wcześniej buty powódce kupowano w sierpniu 2015r, razem z plecakiem do szkoły za kwotę ok. 200 zł.

Odnośnie kosztów leczenia małoletniej powódki, w ocenie Sądu, również koszt te były zawyżone. Przede wszystkim, wskazać należało, iż w zasadzie koszty ograniczały się do leczenia okulistycznego oraz stomatologicznego. Przedłożone do akt karty informacyjne leczenia szpitalnego (k. 15-33) dotyczyły okresu z przed daty ostatniego orzekania o

alimentach. Jedynie skierowanie do poradni okulistycznej było z dnia 29.01.2016r (k. 13, 39v). Na rozprawie przedstawicielka ustawowa okazała również informację z Prywatnego Gabinetu Okulistycznego z dnia 07.03.2016r, twierdząc, że wizyta kosztowała 220 zł. Natomiast, do akt złożyła jedynie rachunek za wizytę lekarską w marcu 2015r i opiewał on na kwotę 120 zł (k. 38). Za wizyty u stomatologa w B. A. T. zapłaciła 2x 100zł i 50 zł za zdjęcie. Wizyty specjalistyczne w B. nie były natomiast wizytami płatnymi. Z przedłożonych rachunków z apteki wynikało, iż w marcu 2016r przedstawicielka ustawowa wydała na zakup leków i medykamentów kwotę 55,11 zł (k. 38). A. T. ponosiła koszty dojazdów do specjalistów. W tym zakresie przedłożyła rachunki za paliwo z grudnia 2015r – na kwotę 223,17 zł i w styczniu 2016r – na kwotę 180 zł (k. 38). W ocenie Sądu, przedłożone rachunki dotyczyły nie tylko wydatków związanych z dojazdem do lekarza.

Odnosnie kwot przeznaczanych na wyżywienie małoletniej powódki, przedstawicielka ustawowa najpierw podawała, iż na zakupy – wyżywienie i środki czystości – przeznaczala, co drugi dzień, kwotę ok. 50 zł, po czym stwierdziła, iż w rzeczywistości potrzeby córki zamykają się w kwocie 400 zł/mc. Do akt złożyła tylko jeden rachunek z lutego 2016r opiewający na kwotę 67,19 zł (oprócz produktów żywnościowych zakupywała przyupy papiernicze, k. 38).

W ocenie Sądu, łączny miesięczny koszt utrzymania małoletniej powódki wynosił około 700 zł. Składały się na nie, udokumentowane koszty: korepetycji – 160 zł/mc, potrzeba wymiany szkieł korekcyjnych – ok. 150 zł, wizyt lekarskich i stomatologicznych – ok. 370 zł/rocznie, zakupu podręczników i przyborów szkolnych – ok. 560 zł/rocznie, rozwoju zainteresowań i wycieczek (harcerstwo, wycieczki, łyżwy, basen) – ok. 800 zł/rocznie, rozrywek i pomocy naukowych – 30-50 zł/mc, zakup odzieży i butów ok. 50 zł/mc oraz wyżywienia.

Wysokość obowiązku alimentacyjnego, z jednej strony wyznaczają usprawiedliwione potrzeby uprawnionego, z drugiej zaś strony – możliwości majątkowe i zarobkowe osoby zobowiązanej.

Oceniając sytuację majątkową przedstawicielki ustawowej wskazać należało, iż nie miała ona stałego dochodu i pozostawała na utrzymaniu swojego partnera, ale był to wynik jej własnych wyborów. A. T. podawała, iż nie przedłużyła pracy przy produkcji w firmie (...), ponieważ chciała wyjechać na tydzień wakacji z córką. A następnie, podjęła prace za granicą, otrzymując z tego tytułu wynagrodzenie w wysokości 10 tys. zł. Zatem, przedstawicielka ustawowa miała możliwości zarobkowe. Jej twierdzenia, jakoby częste wizyty u lekarzy z dzieckiem nie pozwalały na zatrudnienie nie polegały na prawdzie. Wskazać przy tym należy, iż praca przy produkcji w firmie (...) jest pracą na zmiany. Zawsze zatem, można tak ułożyć harmonogram wizyt, aby nie kolidowały one z zatrudnieniem. Zwłaszcza, że wizyty u lekarzy nie były wizytami nagłymi. O sytuacji majątkowej przedstawicieli ustawowej świadczył również fakt, na swoje utrzymanie potrzebowała kwoty ok. 2000 zł/mc. W jaki sposób A. T. zaspokajała własne potrzeby, w sytuacji, gdy od połowy grudnia 2015r pozostawała osobą bezrobotną, a jej partner zarabiał ok. 3000 zł i musiał pokryć wszystkie koszty utrzymania mieszkania? Okoliczność ta powodowała, iż Sąd miał wątpliwość, co do rzeczywistej sytuacji majątkowej i źródeł dochodów przedstawicielki ustawowej.

Podobnie, wątpliwa pozostawała sytuacja majątkowa, możliwości zarobkowe i źródła dochodów pozwanego. W tym zakresie wskazać należało, iż A. B. (2) podniósł swoje kwalifikacje kończąc studia z zakresu zarządzania. Nie pociągnęło to jednak zmiany jego dochodów. W ocenie Sądu, na prawdzie nie polegało twierdzenie, jakoby nie mógł znaleźć pracy. Zawężenie poszukiwań pracy do portali społecznościowych ograniczało jego możliwości zarobkowe, chyba że w rzeczywistości pozwany nie chciał znaleźć pracy. Podobnie, Sąd nie dał wiary twierdzeniom pozwanego, jakoby pozostawał na utrzymaniu rodziców, otrzymując od nich kwotę 1200 zł/mc. Rodzice pozwanego posiadali dom o powierzchni 200 m.kw., w powierzchnię tę wliczono powierzchnię sklepu, w którym prowadzili działalność gospodarczą. Dochód osiągany z prowadzenia sklepu na wsi wynosił 2500 zł/mc i musiał wystarczyć na pokrycie kosztów utrzymania mieszkania oraz trzech dorosłych osób. Stały wydatek pozwanego to kwota 430 zł z tytułu alimentów, które A. B. (2) opłacał regularnie. Do tego dochodziły koszty dojazdu do B. ok. 200 km w jedną stronę – raz lub dwa razy w miesiącu – w celu realizacji kontaktów osobistych z dzieckiem. Pozwany nie posiadał własnego samochodu, jak twierdził pożyczał go od rodziny lub znajomych. Dodatkowo, aby zapewnić dziecku atrakcje, w ciągu pobytu wydawał kwoty ok. 100-150 zł. Jednocześnie stać go było na sprezentowanie córce telefonu w cenie 1300 zł. Prosty rachunek matematyczny wydatków i potrzeb pozwanego podważał wiarygodność przedstawianych

przez A. B. (2) twierdzeń. Przedstawicielka ustawowa wskazywała, iż pozwany zajmował się handlem samochodami i motocyklami. Pozwany zaprzeczał temu twierdzenie, natomiast, jak przyznawała A. T., nie była w stanie udowodnić tej okoliczności.

Rodzice koszty utrzymania wspólnego dziecka winni ponosić co do zasady, po połowie. Małoletnia zamieszkuje razem z matką. Część obowiązku alimentacyjnego matki była spełniona przez osobisty wkład w wychowanie i utrzymanie córki. To matka sprawowała bieżącą opiekę wychowawczą, gotuje, pierze, sprząta, prowadzi na wizyty do lekarza, zapewnia prawidłowy rozwój. Pozwany zabiera córkę do siebie raz lub dwa razy w miesiącu na weekend, dlatego też jego wkład finansowy w utrzymanie córki powinien być większy. W ocenie Sądu usprawiedliwione potrzeby małoletniej wzrosły nieznacznie i zbliżyły się do granicy 700 złotych. Dlatego też Sąd, należne od pozwanego alimenty podwyższył do kwoty po 500 złotych miesięcznie. Kwota ta jest adekwatna do usprawiedliwionych potrzeb małoletniej powódki, odpowiada też możliwościom zarobkowym pozwanego. W pozostałym zakresie usprawiedliwione potrzeby dziecka winna pokryć matka, starając się o podjęcie pracy zarobkowej. W konsekwencji w pozostałym zakresie powództwo podlegało oddaleniu.

Z tych przyczyn i na podstawie art. 138 kro i art. 135 § 1 i 2 kro orzeczono jak w sentencji.

O kosztach procesu orzeczono na zasadzie: art. 102 kpc, odstępując od obciążania powódki kosztami postępowania i art. 98 kpc, obciążając pozwanego kwotą 42 zł, to jest kwotą należnej opłaty, w części w której uległ żądaniu.

Rygor natychmiastowej wykonalności nadano na podstawie art. 333 § 1 pkt 1 kpc.

Mirosława Mironiuk

(sędzia)